

**College van Gedeputeerde Staten
statenbrief**

Aan Provinciale Staten

DATUM	07/13/20	NUMMER PS	Voegt de griffie toe
DOMEIN	SLO	COMMISSIE	Commissie
STELLER	Samantha Hassink-Burbidge	TELEFOONNUMMER	06-34180229
NUMMER	82283D74	PORTEFEUILLEHOUDER	Van Muilekom

Onderwerp Statenbrief:

Betrokkenheid Staten van Utrecht slavernijverleden, naar aanleiding van onderzoek *Slavernij en stad Utrecht*

Voorgestelde behandeling:

Ter informatie

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting

Op verzoek van de gemeenteraad van Utrecht is onderzoek uitgevoerd naar het Utrechtse slavernijverleden. De resultaten van dit onderzoek zijn gebundeld in het boek 'Slavernij en de stad Utrecht' en deze publicatie is op 30 juni jl. gepresenteerd en aangeboden aan het college van B&W. Het onderzoek beschrijft onder meer de rol die het Utrechts stadsbestuur en de stad in de slavernijgeschiedenis van Nederland had. Het onderzoek wijst ook uit dat ook het provinciaal bestuur (de Staten van Utrecht) in formele, institutionele zin betrokken was bij de slavernij. Met deze statenbrief informeren wij u over de conclusies van dit onderzoek en het vervolg; waarbij gemeente en provincie gezamenlijk zullen optrekken en uw inzichten willen meenemen.

Inleiding

Aanleiding

Op 11 juli 2019 heeft de Utrechtse gemeenteraad een motie aangenomen om een onderzoek uit te voeren naar het Utrechtse slavernijverleden. Het onderzoek is in het voorjaar van 2020 gestart en had als doel de rol te onderzoeken die de stad Utrecht heeft gespeeld in de Nederlandse slavernijgeschiedenis. Het moest een antwoord geven op de vraag wat de betekenis van de slavernij voor stad en samenleving was. Het onderzoek is uitgewerkt in de publicatie 'Slavernij en de stad Utrecht', waarin de schrijvers in korte essays vanuit steeds een ander perspectief hun licht laten schijnen op de Utrechtse betrokkenheid bij het mondiale slavernijverleden. De presentatie van de publicatie en de resultaten van het onderzoek 'Slavernij en de stad Utrecht' heeft inmiddels op 30 juni 2021 plaatsgevonden. Het boek is in alle Utrechtse bibliotheken in te zien en het college zal per fractie een exemplaar beschikbaar stellen. U kunt het onderzoek tot u nemen en uw eigen oordeel vormen. Wij gaan hier graag met u over in gesprek en willen uw inzichten meenemen in het vervolgtraject. De boeken zijn inmiddels besteld, maar zijn in herdruk, wij verwachten de boeken over drie weken te kunnen leveren.

Na de bekendmaking van de resultaten van het onderzoek is de provincie Utrecht door de gemeente Utrecht gewezen op het feit dat het onderzoek ook beschrijft dat de Staten van Utrecht in formele, institutionele zin betrokken waren bij de slavernij. De rol van de Staten van Utrecht blijkt ook groter dan 'het bestaande geschiedbeeld doet vermoeden'. Het college onderschrijft van harte eerdere uitspraken van het college van B&W dat dit grondige onderzoek veel nieuwe en waardevolle inzichten boven tafel heeft gebracht en het van belang is om in alle openheid het gesprek aan te kunnen gaan over dit belangrijke onderdeel van onze geschiedenis. Dat geldt vanzelfsprekend ook voor dit onderdeel van het onderzoek. Stad en provincie zullen hierin gezamenlijk optrekken.

Het onderzoek en de belangrijkste conclusies

Het onderzoek is gedaan door cultuurhistoricus Nancy Jouwe, docent Politieke geschiedenis aan de Universiteit Utrecht Matthijs Kuipers en Remco Raben, Universitair Hoofddocent Geschiedenis aan de Universiteit Utrecht en bijzonder hoogleraar koloniale en postkoloniale literatuur en cultuurgeschiedenis aan de Universiteit van

Amsterdam. Zij maakten gebruik van de bronnen van Het Utrechts Archief en werden hierin bijgestaan door medewerkers van Het Utrechts Archief. Ook is uitgebreid bronnenonderzoek gedaan in het Nationaal Archief, Stadsarchief Amsterdam, diverse beeldarchieven en Delpher, een website met gedigitaliseerde historische Nederlandse kranten, boeken, tijdschriften en radiobulletins uit bibliotheken, musea en andere erfgoedinstellingen.

Naar aanleiding van de afronding van het onderzoek heeft het college van B&W op 29 juni 2021 een raadsbrief verstuurd. In deze raadsbrief staan de belangrijkste conclusies van het onderzoek samengevat, wordt het vervolgproces van het besluitvormingstraject richting mogelijke excuses toegelicht en wordt vermeld welke activiteiten de gemeente Utrecht wil (laten) uitvoeren om de bewustwording rond deze gedeelde geschiedenis te vergroten. Voor de volledigheid vindt u de genoemde raadsbrief in de bijlage.

Vervolgprocedure / voortgang

De gemeente Utrecht heeft aangegeven zich naar aanleiding van de onderzoeksresultaten te beraden op mogelijke excuses vanwege de rol die de stad gespeeld heeft in de slavernijgeschiedenis. Gegeven de beschreven rol van de Staten van Utrecht hebben stad en provincie afgesproken gezamenlijk op te trekken in het vervolg. Daarbij zullen wij ook afstemming zoeken met landelijke onderzoeken, zodat we met volledige informatie ons standpunt kunnen bepalen.

Bijlage

1. Raadsbrief 'Onderzoek Utrechts slavernijverleden'

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen